

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

Besøksadresse:
Tollbugata 20

Internett:
www.imdi.no

E-post:
post@imdi.no

Sentralbord:
24168800

Telefaks:
24168801

DERES REF
13/5631-

VÅR REF
13/02950-2-kek

DATO
21.1.2014

Org.nr.
987 879 696

Hørings svar – høringsnotat om endringer i opplæringsloven og privatskoleloven

Det vises til høringsnotat fra Kunnskapsdepartementet, hvor det fremlegges forslag om endringer i opplæringsloven og privatskoleloven.

1. Endre bestemmelsen om leksehjelp slik at kommunen/den private skolen selv kan bestemme på hvilke(t) trinn i grunnskolen leksehjelpen skal gis.

IMDi er opptatt av leksehjelp som tilbud i grunnskolen. Vi vet fra før at elever med svake prestasjoner har minst utbytte av leksene, og at minoritetsforeldre i mange tilfeller ikke representerer en ressurs som kan hjelpe barna med skolegangen. Minoritetsspråklig ungdom bruker betydelig mer tid på lekser (Bakken 2003).

NOVAs evaluering av leksehjelptilbudet 1.-4.trinn viser at omfanget av leksehjelptilbud er størst på skoler der mange barn har innvandringsbakgrunn. IMDi er opptatt av at tilbudet om leksehjelp videreføres på en mest mulig hensiktsmessig måte.

Evalueringen til NOVA viser videre at vurderingen av tiltaket var mer positive på de høyeste trinnene (3.-4. trinn). NOU 2010:7 Mangfold og mestring påpekte også behovet og nytteverdien av en leksehjelpsordning på ungdomsskoletrinnene. Samtidig er den tidligere begrunnelsen for innføringen av tiltaket, at tidlig innsats er viktig, fortsatt gjeldende. Det ser vi ikke minst for minoritetsspråklige barn. Derfor burde ordningen ideelt sett dekke hele grunnskolen og ikke kun utvalgte trinn.

Med utgangspunkt i at ordningen har en begrensning på 8 timer per uke, støtter IMDi at man gir kommunene rett til selv å bestemme på hvilke(t) trinn i grunnskolen leksehjelpen skal gis.

Samtidig er IMDi opptatt av innholdet og kvalitet i leksehjelptilbudet, og ønsker at det stilles krav til kommunene. NOU 2010:7 viser til *Prosjekt leksehjelp*, hvor viktigheten av faglig og didaktisk kompetanse ble påpekt, sammen med muligheten for bistand til lekser fra personer som behersker elevenes morsmål, dersom det er behov for det.

2. Innføre rett til grunnskoleopplæring og videregående opplæring for ungdom over opplæringspliktig alder som er under 18 år, og som søker oppholdstillatelse i Norge.

Barn og unge som bor i asylmottak er utsatt for ulike typer belastninger, og har begrensede muligheter til aktivitet og lek. Å kunne delta i et ordinært opplærings-tilbud gir muligheter for tilhørighet og tilgang på sosiale nettverk, og kan ha stor betydning for psykisk helse og språklig utvikling (Folkehelseinstituttet 2011, Meld. St. 6 (2012-2013) En helhetlig integreringspolitikk).

IMDi støtter forslaget om å innføre rett til grunnskoleopplæring og videregående opplæring for alle barn (ikke bare de i opplæringspliktig alder) som søker oppholdstillatelse i Norge. Vi er enige med departementet i at rett til grunnskoleopplæring vil være et viktig tiltak for denne målgruppen, sammen med øvrige bestemmelser knyttet til særskilt språkopplæring, spesialundervisning og rådgivning.

IMDi ser det som meget positivt at den foreslåtte endringen søker å imøtekomme tidligere kritikk fra FN-komiteén for økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter angående tilgang til utdanning for barn som søker asyl. Forslaget vil også være i samsvar med og støtte opp om hensikten bak tilskuddsordningen for opplæring av unge asylsøkere og barn av asylsøkere, "å bidra til at barn og unge asylsøkere får grunnskoleopplæring så snart som mulig etter at de har kommet til landet". Vi ser det også som viktig at det opprettes en ny tilskuddsordning knyttet til videregående opplæring for unge som søker om oppholdstillatelse, slik departementet skisserer.

Det er IMDis oppfatning at regelverket bør utformes på en slik måte at man ikke blir stående med "halvgått løp", i påvente av avgjørelse om oppholdstillatelse etter fylte 18 år, også utover påbegynt skoleår. Heller ikke etter fylte 18 år bør man settes i en situasjon hvor man må avbryte en flerårig utdanning i påvente av oppholdstillatelse.

3. Oppeve plikten til å gi gratis frukt og grønnsaker

Ordningen med gratis frukt og grønnsaker, slik den er i dag, er et viktig tillegg til teoretisk kunnskap om ernæring. IMDi kan ikke se at departementet har anført viktige faglige argumenter for avvikling av ordningen. En studie blant nesten 3000 elever ved norske barne- og ungdomsskoler viser at gratis frukt på skolen gir sunnere spisevaner (Øverby, Klepp og Bere 2012), og at usunt kosthold er mest vanlig blant familier der foreldrene hadde et generelt sett lavt utdanningsnivå.

Departementet viser til at ordningen er kostbar. Helsedirektoratet argumenterer i sin rapport "Frukt og grønnsaker i skolen – beregning av samfunnsøkonomisk lønnsomhet" (2005) for at gratis frukt og grønnsaker i skolen er et samfunnsøkonomisk lønnsomt tiltak.

Med hilsen
for Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Henrik Cafer Cenar
seksjonsleder

Kjersti Eknes
seniorrådgiver